

บทที่ 3

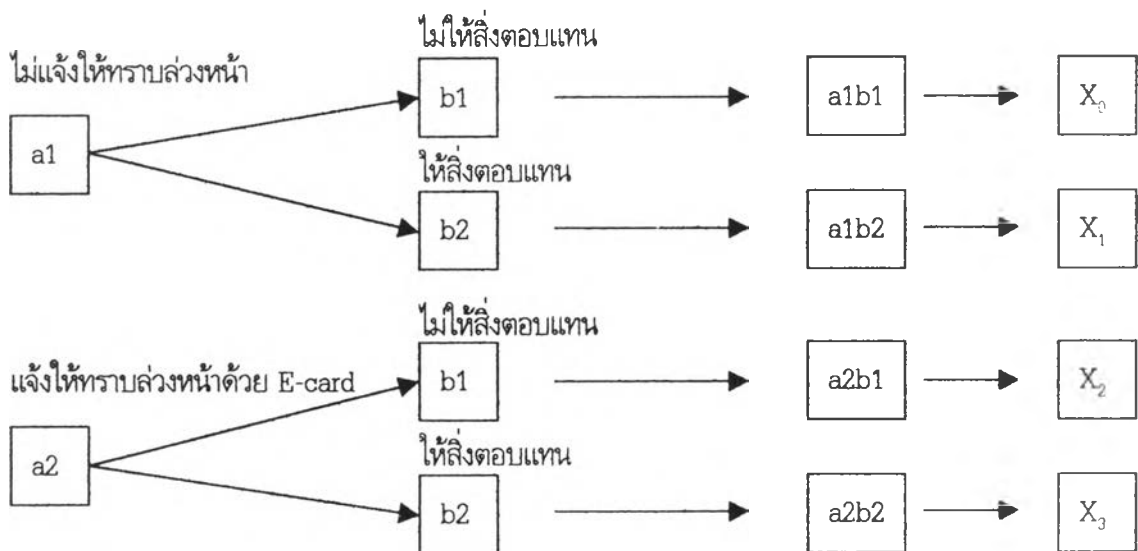
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Designed Research) เพื่อศึกษาผลของการให้สิ่งตอบแทนและการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าที่มีต่ออัตราการตอบกลับแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ต เรื่องความคิดเห็นที่มีต่อการขายบริการทางเพศของนักศึกษา โดยวางแผนการวิจัยเป็นแบบ 2x2 แฟคทอเรียล สุ่มสมบูรณ์ (2x2 Completely Randomized Factorial Design) ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แบบแผนการจัดกลุ่มในการส่งแบบสอบถาม

การแจ้งให้ทราบล่วงหน้า	การให้สิ่งตอบแทน	
	ไม่ให้สิ่งตอบแทน (b1)	ให้สิ่งตอบแทน (b2)
ไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า (a1)	GROUP1 (a1b1)	GROUP2 (a1b2)
แจ้งให้ทราบล่วงหน้าด้วย E-card (a2)	GROUP3 (a2b1)	GROUP4 (a2b2)

แผนภาพที่ 2 แผนผังการทดลอง

แผนภาพที่ 3 แบบแผนการทดลอง

C	R	X ₀	O1
E	R	X ₁	O2
E	R	X ₂	O3
E	R	X ₃	O4

เมื่อ	R	แทน	การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
	X_0	แทน	กลุ่มควบคุมที่ไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า และไม่ให้สิ่งตอบแทน
	X_1	แทน	กลุ่มทดลองที่ไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า และให้สิ่งตอบแทน
	X_2	แทน	กลุ่มทดลองที่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าด้วย E-card และไม่ให้สิ่งตอบแทน
	X_3	แทน	กลุ่มทดลองที่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าด้วย E-card และให้สิ่งตอบแทน
	O1-O4	แทน	การวัดอัตราการตอบกลับแบบสอบถามในระยะเวลา 1 วัน, 4 วัน และ 10 วัน

แผนภาพที่ 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

SD	MD	อัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม (Y)		
		ระยะเวลาการตอบกลับ	ระยะเวลาการตอบกลับ	ระยะเวลาการตอบกลับ
		1 วัน (t_1 : 24 ชั่วโมง)	4 วัน (t_2 : 96 ชั่วโมง)	10 วัน (t_3 : 240 ชั่วโมง)
	X_0			
	X_1			
	X_2			
	X_3			

กำหนด กลุ่มทั้งหมด 4 กลุ่ม ดังนี้ คือ

X_0	แทน	กลุ่มควบคุมที่ไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า และไม่ให้สิ่งตอบแทน
X_1	แทน	กลุ่มทดลองที่ไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า และให้สิ่งตอบแทน
X_2	แทน	กลุ่มทดลองที่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าด้วย E-card และไม่ให้สิ่งตอบแทน
X_3	แทน	กลุ่มทดลองที่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าด้วย E-card และให้สิ่งตอบแทน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ใช้บริการกระดานข่าวหรือเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ PANTIP เนื่องจากประชากรที่เข้ามาใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตนั้น ไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลส่วนตัวกับผู้ใช้บริการ ดังนั้น จึงไม่สามารถระบุจำนวนที่แน่นอนว่าจำนวนผู้ใช้บริการในเว็บไซค์มีจำนวนเท่าไร และทางทีมงานของเว็บไซต์ PANTIP ได้มีการนับจำนวนหน้า (Page view) ที่มีผู้ใช้บริการเข้ามาเปิดใช้ในแต่ละวันของผู้เข้ามาเปิดใช้บริการกระดานข่าวหรือเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ PANTIP ใน 15 โด๊ะ (ดังรายละเอียดในภาคผนวกหน้า 169) พบว่า มีจำนวนถึง 362,272 คน อย่างไรก็ตาม ในจำนวนนี้อาจเป็นผู้ใช้บริการคนเดิมที่เข้ามาเปิดซ้ำ จากงานวิจัยของ จักรพงษ์ เจือจันทร์ (2543) ได้ให้ข้อมูลว่า เว็บไซต์ PANTIP มีผู้เข้ามาใช้บริการประมาณ 30,000 คนต่อวัน สำหรับเหตุผลที่งานวิจัยในครั้งนี้ ไม่ใช้ E-mail address ของนิสิตในมหาวิทยาลัย เนื่องจาก นิสิตส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ E-mail address ที่

มหาวิทยาลัยจัดให้ ดังเช่น จำนวนผู้ใช้ E-mail address ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน ปีการศึกษา 2542-2543 มีจำนวนน้อยมาก คือ อยู่ระหว่าง ร้อยละ 5.27-24.71 หรือเฉลี่ยเท่ากับ 14.79 (ชยการ ศิริรัตน์, 2543) ซึ่งต่ำกว่า จำนวนผู้ใช้บริการในเว็บไซต์ PANTIP มาก นอกจากนี้ จากงานวิจัยของธรรมรส ช่างไม้งาม (2543) ได้ใช้ E-mail address ของนิสิตระดับมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า มีอัตราการตอบกลับแบบสอบถาม ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 7.66

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดค่าต่างๆ ในการคำนวณเพื่อกำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับการทดลองที่ใช้สถิติทดสอบ F-test โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาโดย ธีระวัฒน์ สุชีสาร (2542) ช่วยในการคำนวณ

ระดับนัยสำคัญ	=	.01	
อำนาจการทดสอบ	=	.95	
ขนาดอิทธิพล	=	.25	
จำนวนกลุ่ม	=	4	
จากการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ	=	93	คน

เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับองค์ประกอบอื่นๆ ของสถิติทดสอบอ้างอิงที่นักวิจัยประยุกต์ใช้กับข้อมูล และองค์ประกอบสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับขนาดของกลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นค่าที่นักวิจัยต้องระบุในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสม ได้แก่ ค่าระดับนัยสำคัญ ค่าอำนาจการทดสอบ และค่าขนาดอิทธิพล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระดับนัยสำคัญเป็น .01 ค่าอำนาจการทดสอบเท่ากับ .95 และค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .25 เพราะ Cohen (1977) ได้เสนอค่าขนาดอิทธิพลของ F-test ไว้ว่า ถ้าค่าอิทธิพลขนาด ปานกลาง ให้แทนค่าของขนาดอิทธิพลด้วย .25 และอำนาจการทดสอบที่ยอมรับได้ควรมีค่า .8 ขึ้นไป

เนื่องจากประชากรของการทดลองครั้งนี้มีจำนวนไม่แน่นอน จึงเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างและอำนาจการทดสอบ F-test ด้วยการคำนวณตามสูตรของ Cohen (1977) ดังนี้

$$Z_{1-\beta} = \frac{\sqrt{2(u+\lambda) - \frac{u+2\lambda}{u+\lambda}} - \sqrt{(2v-1) \frac{uF_c}{v}}}{\sqrt{\frac{uF_c}{v} + \frac{u+2\lambda}{u+\lambda}}}$$

λ	คือ	$f^2n(u+1)$
v	คือ	$(u+1)(n-1)$
u	คือ	$(K-1)$
K	คือ	จำนวนกลุ่มที่ต้องการทดสอบ
$Z_{1-\beta}$	คือ	ค่า Z จากตารางการแจกแจงแบบปกติ ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ ค่า $1-\beta$
F_c	คือ	ค่า F ที่เป็นเกณฑ์การทดสอบนัยสำคัญจากตารางอำนาจทางสถิติของโคเฮน
n	คือ	ขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม
f	คือ	ค่าขนาดอิทธิพลของสถิติทดสอบ F -test

ดังนั้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นผู้ใช้บริการกระดานข่าวหรือเว็บบอร์ดบนเว็บไซต์ pantip ที่แจ้งชื่อ E-mail address ของตนเอง ในกระทู้ต่างๆ ของเว็บไซต์ PANTIP ช่วงตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2544

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มจากประชากรที่ใช้บริการกระดานข่าวหรือเว็บบอร์ดที่แจ้ง E-mail address ในกระทู้ต่างๆ ของเว็บไซต์ PANTIP โดยวิธีสุ่มเข้ากลุ่ม มีขั้นตอนค้นหากลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ใช้วิธีเข้าไปยังเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ PANTIP ที่เรียกว่า CAFE ซึ่งแบ่งออกเป็น 15 กลุ่ม ผู้วิจัยจะเข้าไปสำรวจตามกระทู้ในแต่ละกลุ่มต่างๆ เพื่อค้นหาผู้ที่เข้ามาเสนอกระทู้หรือแสดงความคิดเห็น แล้วแจ้งชื่อด้วย E-mail address จากนั้นผู้วิจัยทำการรวบรวมรายชื่อ E-mail address เหล่านี้ไว้ ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2544 โดยผู้วิจัยทำการค้นหารายชื่อประมาณสัปดาห์ละ 3 ครั้ง
2. หลังจากสะสม E-mail address แล้ว ผู้วิจัยนำ E-mail address ที่เก็บได้ มาจัดเรียงตามตัวอักษร กำหนดหมายเลขให้กับรายชื่อ E-mail address โดยเริ่มตั้งแต่หมายเลข 1 จนถึงหมายเลข 372
3. เริ่มนับ E-mail address ที่จัดเรียงไว้เข้ากลุ่ม โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ หมายเลข 1 เข้ากลุ่มที่ 1 หมายเลข 2 เข้ากลุ่มที่ 2 หมายเลข 3 เข้ากลุ่มที่ 3 หมายเลข 4 เข้ากลุ่มที่ 4 จากนั้นเริ่มนับเข้ากลุ่มที่ 1 ใหม่ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนครบ 372 หมายเลข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการขายบริการทางเพศของนักศึกษา เนื่องจากงานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นที่มีความโดดเด่น พบว่า มีผลทางบวกต่ออัตราการตอบกลับของการสำรวจทาง E-mail (Sheehan, 1999) และกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่อยู่ในช่วงวัยนิสิตนักศึกษา หรือวัยทำงานตอนต้นซึ่งเป็นวัยหนุ่มสาวเป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2542) ประเด็นเรื่องเพศจึงมีความโดดเด่น ดังนั้น ผู้วิจัยได้เลือกเรื่องการขายบริการทางเพศของนักศึกษาเป็นประเด็นที่ศึกษาในแบบสอบถาม

2. การ์ดอิเล็กทรอนิกส์ นำมาใช้ 2 กรณี คือ

กรณีแรก ใช้สำหรับแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างตามการทดลองที่กำหนดไว้ทราบว่าจะมีการส่งแบบสอบถามมาให้ตอบผ่านทาง E-mail และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งระบุช่วงเวลาที่จะส่งแบบสอบถามมาให้ ก่อนเก็บข้อมูลจริง

กรณีที่สอง ใช้สำหรับขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาตอบแบบสอบถามให้ หลังจากการเก็บข้อมูล

3. จดหมายนำ ส่งผ่านระบบ E-mail โดยมี Link ของเว็บไซต์แบบสอบถามรวมอยู่ด้วย

4. สิ่งตอบแทน ผู้ตอบในกลุ่มที่ได้รับสิ่งตอบแทนจะได้รับ ข้อความเชิญให้เข้ามาลุ้นโชคจากการตอบแบบสอบถามพร้อมทั้งแจ้งเงื่อนไขการรับรางวัลเป็นลอตเตอรี่จำนวน 1 ใบ โดยผู้วิจัยจะติดต่อเพื่อขอชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับสิ่งตอบแทนผ่านระบบ E-mail และส่งสิ่งตอบแทนให้ผ่านระบบไปรษณีย์

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามไว้บนเว็บไซต์ 4 ชุด ตามประเภทของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีการควบคุมองค์ประกอบของแบบสอบถามให้มีความเหมือนกันมากที่สุด ยกเว้น ส่วนที่เกี่ยวข้องกับ treatment ที่ให้กับกลุ่มทดลองเท่านั้น แบบสอบถามแต่ละชุดจะประกอบด้วย 4 पेจ ดังนี้

1. เว็บเพจหน้าแรก เป็นหน้าต้อนรับมีการพาดหัวข่าวเกี่ยวกับการขายบริการทางเพศ เป็น banner สลับข้อความไปมาอยู่ด้านบน เพื่อให้ผู้ตอบเกิดความรู้สึกว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทย เช่น

“ยอมรับกันหน่อยใหม่นักศึกษาชายตัว”

“นสพ. จุฬาลงกรณ์ นศ.ชาย ชายตัวราคาแพง”

“นศ. ชายชายตัวระบุลูกค้ำเน้นหล่อ-ซิ่ง”

“ผลวิจัยชี้ นศ.-น.ร. มัธยมเข้าสู่ธุรกิจชายตัว”

“ทวันเยาวชนยุค 2000 ตามแฟชั่นถึงขั้นยอมขายตัวเพื่อแลกวัตดู”

“นศ. สาวขายตัว แฉ ตร. ตัวดีลูกค้ำรายใหญ่”

“เปิดใจ ‘อาจารย์ประชัย’ เตือนใจนักศึกษาชายตัว”

“คืนเดียวก็ยอมแล้ว บทเริ่มต้นของนศ. ชายตัว” เป็นต้น

สำหรับในกลุ่มที่ได้รับสิ่งตอบแทน ด้านล่างจะมีข้อความว่า “คลิก! ตอบแบบสอบถามพร้อมลุ้นโชค” เป็นสีรุ้งสลับไปมา ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้รับสิ่งตอบแทนจะเป็นข้อความว่า “คลิก! ตอบแบบสอบถาม” แทนข้อความดังกล่าว

2. เว็บเพจหน้าที่สอง เป็นหน้าคำอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถามและข้อความอธิบายถึงการรักษาข้อมูลอย่างเป็นความลับเพื่อการวิจัย

ในกลุ่มที่ได้รับสิ่งตอบแทนจะมี banner เป็นข้อความสลับไปมา 2 ข้อความว่า “สู้โรค... ตอบแบบสอบถามครั้งนี้” และ “โรคดี... อาจเป็นเศรษฐีเงินล้าน” และเงื่อนไขของการได้รับรางวัลอยู่ด้านล่าง ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้รับสิ่งตอบแทน จะไม่ปรากฏ banner และเงื่อนไขของการได้รับรางวัล

3. เว็บเพจหน้าทีสาม เป็นหน้าแบบสอบถาม

4. เว็บเพจหน้าทีสี่ เป็นหน้าขอบคุณผู้ให้ข้อมูล และแสดง E-mail address ผู้วิจัย สำหรับกลุ่มที่ได้รับสิ่งตอบแทน จะมีข้อความยืนยันการได้รับสิ่งตอบแทน โดยผู้วิจัยจะติดต่อกลับไปยังผู้ที่ได้รับรางวัลผ่านทาง E-mail

แบบสอบถามทั้ง 4 ชุด ประกอบด้วยตัวแปรซึ่งเป็นตัวเลข อันเป็นรหัสของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม เพื่อสามารถตรวจสอบได้ว่าผู้ที่เข้ามาตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มหรือไม่ หากมีผู้ตอบแบบสอบถามโดยบังเอิญจะไม่มีค่าของตัวแปรในฐานะข้อมูลหรือหากกลุ่มตัวอย่างมีการส่งต่อ E-mail ที่ผู้วิจัยส่งให้ไปยังผู้อื่น ตัวแปรจะมีการเก็บค่าซ้ำกันหลายค่า และในแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบจะมีคำถามเกี่ยวกับ E-mail address ที่สะดวกในการติดต่อ ทำให้ผู้วิจัยสามารถตรวจสอบได้อีกทางหนึ่ง ลักษณะของการเก็บค่าตัวแปรเป็นตัวเลขนี้จะถูกส่งมาในช่วงที่ผู้วิจัยส่งจดหมายนำ ผ่าน E-mail ไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างคลิกเข้ามาตอบแบบสอบถามทั้ง 4 ชุด (ตัวอย่างแบบสอบถามทั้ง 4 ชุด ดูรายละเอียดในภาคผนวกหน้า 112-140)

กระบวนการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาข้อมูลปัจจุบันจากหนังสือพิมพ์และหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการขายบริการทางเพศของนักศึกษา จำนวน 36 เรื่อง (ดูรายละเอียดในภาคผนวกหน้า 142-143)

2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยแต่ละชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการขายบริการทางเพศของนักศึกษา จำนวน 12 ข้อ เช่น

“คุณคิดว่าการที่นักศึกษาขายบริการทางเพศมากขึ้นนั้น มาจากสาเหตุใดมากที่สุด”

“ในกรณีที่นักศึกษาเลือกที่จะขายบริการทางเพศ เนื่องจากต้องการหาเงินค่าเล่าเรียน คุณคิดว่ารัฐบาลและสถานศึกษาควรมีวิธีการแก้ไขในเรื่องนี้อย่างไร”

“คุณคิดว่ากลุ่มบุคคลใดต่อไปนี้ ควรเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหา นักศึกษาขายบริการทางเพศเป็นอันดับแรก”

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ จำนวน 8 ข้อ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฯลฯ

รูปแบบของแบบสอบถาม มีลักษณะให้เลือกตอบแบบหลายตัวเลือกและแบบเติมคำตอบ

แบบเลือกตอบ เช่น

คุณคิดว่านักศึกษาที่ขายบริการทางเพศ ขายบริการผ่านแหล่งใดมากที่สุด

1. โทรศัพท์	2. สถานบริการ
3. อินเทอร์เน็ต	4. ศูนย์การค้า
5. แหล่งบันเทิงต่างๆ	6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

และแบบเติมคำตอบ เช่น

อาชีพของผู้ตอบ.....

3. การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ เช่น

มีการปรับภาษา จาก คำนิยมเรื่องเพศแบบญี่ปุ่นและตะวันตก เป็น คำนิยมเรื่องเพศใหม่ที่ไม่ใช่เรื่องเสียหาย หรือ จาก จัดการศึกษาให้ฟรี เป็น จัดการศึกษาให้ฟรีถึงระดับอุดมศึกษา ฯลฯ

3.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วมาสร้างเป็นเว็บเพจแบบสอบถาม โดยคำนึงถึงผลที่มีต่ออัตราการตอบกลับ ดังนี้ มีการจัดหน้าแบบสอบถาม (วิจิตรา ประสาทเวทย์กุล, 2523) ความยาวของแบบสอบถาม (วิไลวรรณ ศกรวิมล, 2522) และการเจาะจงตัวผู้ตอบ (ปรีดา เบ็ญการ, 2539)

4. การสร้างแบบสอบถามทางเว็บเพจ แบบสอบถามนั้นจะต้องมีการออกแบบหรือการนำเสนอที่ดี มีเช่นนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามอาจไม่สนใจที่จะเข้ามาตอบแบบสอบถาม อาจส่งผลต่ออัตราการตอบกลับแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้ขึ้นกับ treatment แต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเว็บเพจแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการสร้างเว็บไซต์จำนวน 7 ท่าน แบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ จำนวน 4 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ จำนวน 3 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวกหน้า 102) ประเมินด้านการออกแบบเว็บเพจ โดยมีรายการประเมินจำนวน 12 ข้อ มีระดับคะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ไว้ว่าเว็บเพจที่ออกแบบนั้นควรมีค่าเฉลี่ยจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละข้อ มากกว่า 3.5

ในการประเมินเว็บเพจแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยต้องประเมินถึง 2 ครั้ง เนื่องจากค่าจากผลการประเมินในรอบที่ 1 มีบางข้อที่ต่ำกว่า 3.5 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบการประเมินครั้งที่ 1 และ 2 ของความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อเว็บเพจแบบสอบถาม

รายการประเมิน	การประเมินครั้งที่ 1		การประเมินครั้งที่ 2	
	ผู้ทรงคุณวุฒิ (คน)	ค่าเฉลี่ย	ผู้ทรงคุณวุฒิ (คน)	ค่าเฉลี่ย
1. ใช้ภาษาเข้าใจง่าย	4	4.25	7	4.29
2. คำแนะนำและคำอธิบายชัดเจน	4	3.75	7	4.29
3. คำแนะนำและคำอธิบายอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม	4	4.25	7	4.29
4. รูปแบบและขนาดของตัวอักษรมองเห็นชัดเจน	4	3.75	7	4.86
5. พื้นหลังดึงดูดใจ ทำให้น่าอ่าน	4	3.25	7	4.14
6. รูปภาพเหมาะสมกับเนื้อหา	4	3.00	7	4.14
7. เนื้อหาและรูปภาพจัดวางอย่างเป็นระเบียบ	4	3.50	7	4.43
8. สีของรูปและข้อความโดยรวมเหมาะสม	4	3.25	7	4.14
9. ช่วงเวลาที่ใช้โหลดแบบสอบถามไม่ช้า ไม่เร็วเกินไป	4	4.25	7	4.14
10. มีความง่ายในการใช้งาน	4	4.75	7	4.43
11. ลักษณะการออกแบบเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4	4.25	7	4.29
12. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามส่งไปยัง ฐานข้อมูลได้อย่างครบถ้วน	2	4.50	6	4.17

การประเมินครั้งที่ 1 มีผู้ทรงคุณวุฒิประเมินจำนวน 4 คน ในรายการประเมินข้อ 12 เรื่องความครบถ้วนของข้อมูล มีผู้ประเมินจำนวน 2 คน ไม่สามารถเปิดข้อมูลดูได้ เนื่องจากไฟล์ฐานข้อมูลดังกล่าวต้องใช้ Microsoft Access 2000 เป็นตัวเปิด แต่ผู้ประเมินใช้ Microsoft Access 97 จึงไม่สามารถเปิดดูข้อมูลได้ ซึ่งแม้ว่าค่าเฉลี่ยจะเกิน 3.5 ก็ตาม ส่วนรายการประเมินข้อ 5, 6, 8 มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น จึงได้มีการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำส่วนใหญ่ของผู้ทรงคุณวุฒิและนำเว็บเพจที่แก้ไขปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินในรอบที่ 2

การประเมินรอบที่ 2 มีผู้ทรงคุณวุฒิประเมินจำนวน 7 คน ในรายการประเมินข้อ 12 มีผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้ผู้วิจัยสร้างเว็บเพจในแต่ละชุดของแบบสอบถามเพิ่มขึ้นอีก 1 หน้า เป็นการเรียกดูข้อมูลจากฐานข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างเว็บเพจในแต่ละชุดของแบบสอบถามอีก 1 หน้า เพื่อดูผลของข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและนำเว็บเพจที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ให้ผู้ทรงคุณวุฒิอีก 6 คน ตรวจสอบผลการประเมินรอบที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยที่ได้จากรายการประเมินทั้ง 12 ข้อ สูงกว่า 3.5

5 นำเว็บเพจที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับความเข้าใจในข้อความและสำนวนภาษาที่ใช้ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งาน ความยากง่ายในการตอบแบบสอบถาม และทดลองส่งแบบสอบถามผ่านทาง E-mail ฯลฯ

6. การแจ้งให้ทราบล่วงหน้าทาง E-card ผู้วิจัยเลือกการ์ดของคนไทยจากเว็บไซต์ MWEB เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มทดลองที่ 3 และ 4 ว่าจะมีการส่งแบบสอบถามผ่านทาง E-mail และระบุช่วงเวลาที่จะส่งแบบสอบถามมาให้ นอกจากนี้ในกลุ่มทดลองที่ 4 จะแจ้งถึงการสิ้นโชคเมื่อเข้ามาตอบแบบสอบถาม

7. ผู้วิจัยเขียนจดหมายนำผ่านทาง E-mail ในเว็บไซต์ HOTMAIL โดย 2 รูปแบบ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 ผู้วิจัยเขียนข้อความเชิญชวนให้เข้ามาตอบแบบสอบถามและแจ้งจุดเชื่อมต่อของเว็บไซต์ (URL) ให้กลุ่มตัวอย่างคลิก เพื่อเชื่อมโยงมายังเว็บไซต์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มที่ 2 และ 4 ผู้วิจัยเขียนข้อความเชิญชวนให้เข้ามาตอบแบบสอบถาม และแจ้ง URL ให้กลุ่มตัวอย่างคลิกเพื่อเชื่อมโยงมายังเว็บไซต์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้ข้อความจูงใจเป็นสิ่งตอบแทน คือ หากคุณตอบแบบสอบถามฉบับนี้มีสิทธิ์ลุ้นเงินรางวัล

การตรวจสอบก่อนเก็บข้อมูลจริง

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่แน่ใจว่า E-mail address ที่เก็บรวบรวมมาจากเว็บไซต์ PANTIP นั้นจะสามารถติดต่อได้จริง หรือเป็นชื่อ E-mail address ของคนเดียวกัน จากชื่อ E-mail address ที่ต่างกัน จึงได้มีการตรวจสอบก่อนเก็บข้อมูลจริง ดังนี้

1. การทดลองส่ง E-mail ไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบว่า E-mail address ที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมมานั้นสามารถติดต่อได้จริง ได้ผลดังนี้

19 พ.ย. 44	ส่ง E-mail ไปยังกลุ่มตัวอย่าง 10 คน
19 พ.ย. 44	กลุ่มตัวอย่างแจ้งว่าติดต่อได้ 1 คน
20 พ.ย. 44	กลุ่มตัวอย่างแจ้งว่าติดต่อได้ 2 คน
21 พ.ย. 44	กลุ่มตัวอย่างแจ้งว่าติดต่อได้ 2 คน
23 พ.ย. 44	กลุ่มตัวอย่างแจ้งว่าติดต่อได้ 1 คน
25 พ.ย. 44	กลุ่มตัวอย่างแจ้งว่าติดต่อได้ 1 คน

จากการตรวจสอบ พบว่า E-mail ที่ผู้วิจัยทดลองส่ง E-mail ไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน มีกลุ่มตัวอย่างตอบกลับมาเพื่อยืนยันว่า E-mail address ติดต่อได้จริงจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 แสดงให้เห็นว่า E-mail ที่เก็บรวบรวมมาน่าจะสามารถนำมาใช้ในการทดลองได้ เนื่องจากมีผู้ใช้อยู่จริง

2. การทดลองส่ง E-mail ไปยังกลุ่มที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในที่นี้เป็นผู้ใช้บริการเว็บบอร์ดบนเว็บไซต์ MWEB เพื่อตรวจสอบว่า E-mail address ที่ผู้วิจัยนำมาทดลองซึ่งมีชื่อแตกต่างกัน จะมีโอกาสเป็น E-mail address ของคนเดียวกันหรือไม่ ผู้วิจัยใช้วิธีติดต่อไปยัง E-mail address ที่กลุ่มผู้ใช้บริการเว็บบอร์ดบนเว็บไซต์ MWEB แจ้งชื่อในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับจำนวน E-mail address ที่ใช้เพื่อการแสดงความคิดเห็นในกระทู้ต่างๆ มีผู้ตอบกลับมาจำนวน 23 คน มีผู้ใช้ E-mail address

ในการแสดงความคิดเห็น 1 ที่อยู่ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 86.96 และใช้ E-mail address มากกว่า 1 ที่อยู่ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งระยะการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ระยะ คือ

1. ระยะก่อนการส่งแบบสอบถาม: การแจ้งให้ทราบล่วงหน้า (วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2545)

ระยะนี้ ผู้วิจัยได้แจ้งให้กลุ่มที่ 3 และ 4 ทราบล่วงหน้าผ่านทาง E-card โดยมีเนื้อความแตกต่างกัน ตามประเภทของ treatment ที่ได้รับ โดยแจ้งล่วงหน้าก่อนส่งแบบสอบถามประมาณ 3 วัน

2. ระยะส่งแบบสอบถาม (วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2545)

ผู้วิจัยได้กำหนดรหัส ให้กับ E-mail ทุกฉบับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนที่ตอบแบบสอบถามกลับ ผู้วิจัยสามารถทราบได้ว่าอยู่ในกลุ่มใด และมีรหัสอะไร ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องส่งแบบสอบถาม ครั้งละ 1 ฉบับ กลุ่มละ 93 คน รวมทั้งสิ้น 372 ฉบับ ในขณะที่ส่งแบบสอบถาม หากพบว่า E-mail address ใดมีปัญหาในการส่งจะ เปลี่ยน E-mail address สำรองส่งไปจนครบ 4 กลุ่ม

ในระหว่างการทดลอง เมื่อส่ง E-mail ไปยังกลุ่มที่ 3 และ 4 ที่ได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้าไปแล้ว พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 คน ระบบ E-mail มีปัญหาไม่สามารถส่งได้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการส่ง E-card สำรองไปแทน กลุ่มตัวอย่างที่ขาดหายไป นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับแบบสอบถามซ้ำจากข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 พบว่า มีผู้ตอบที่ได้รับแบบสอบถามซ้ำจาก E-mail address อื่นของตน จำนวน 4 คน ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการส่ง E-mail สอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับแบบสอบถามซ้ำจริงจาก E-mail address อื่น และขอข้อมูลเกี่ยวกับ E-mail address ที่ซ้ำกันของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับแบบสอบถามซ้ำจริงจำนวน 1 คนในกลุ่มที่ 4 และ E-mail address ที่ซ้ำกันนั้นได้อยู่ในกลุ่มที่ 4 เช่นกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก 3 คน ไม่ได้รับแบบสอบถามซ้ำ ผู้วิจัยจึงดำเนินการส่ง E-mail address สำรองไปแทนกลุ่มตัวอย่างที่ขาดหายไป

เมื่อครบระยะการทดลอง ผู้วิจัยตรวจสอบการตอบกลับของแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม ดำเนินการส่ง การ์ดอิเล็กทรอนิกส์ขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มที่ 1 และ 3 และส่ง E-mail ขอบคุณ กลุ่มที่ 2 และ 4 พร้อมทั้งขอที่อยู่เพื่อส่งสิ่งตอบแทนให้กลุ่มที่ได้รับสิ่งตอบแทน เมื่อได้ทราบที่อยู่แล้ว ผู้วิจัยส่ง E-mail เพื่อแจ้งหมายเลขในเลือดเตอรีผ่านทาง E-mail และส่งไปให้กลุ่มทดลองผ่านระบบไปรษณีย์

หลังระยะการทดลอง ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ตอบแบบสอบถามในช่วงทดลองจำนวน 110 คน และกลุ่มที่ไม่ตอบแบบสอบถามในช่วงทดลองจำนวน 262 คน เพื่อส่ง E-mail ไปสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ตสำหรับตรวจสอบผลวิจัย อีกทางหนึ่ง

ตารางที่ 9 ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล

กลุ่ม	ระยะเวลาการเก็บข้อมูล	การแจ้งให้ทราบ ล่วงหน้าทาง E-card	ระยะส่งแบบสอบถาม			
			ทาง E-mail	ครบ 1 วัน	ครบ 4 วัน	ครบ 10 วัน
กลุ่มที่ 1		-	20 ก.พ. 45 (14.30 น.-15.45 น.)	21 ก.พ. 45 (15.45 น.)	24 ก.พ. 45 (15.45 น.)	2 มี.ค. 45 (15.45 น.)
กลุ่มที่ 2		-	20 ก.พ. 45 (16.00 น.-17.45 น.)	21 ก.พ. 45 (17.45 น.)	24 ก.พ. 45 (17.45 น.)	2 มี.ค. 45 (17.45 น.)
กลุ่มที่ 3		17 ก.พ. 45 (23.30 น.-1.00 น.)	20 ก.พ. 45 (18.00 น.-19.45 น.)	21 ก.พ. 45 (19.45 น.)	24 ก.พ. 45 (19.45 น.)	2 มี.ค. 45 (19.45 น.)
กลุ่มที่ 4		17 ก.พ. 45 (1.00 น.-2.30 น.)	20 ก.พ. 45 (19.45 น.-20.50 น.)	21 ก.พ. 45 (20.50 น.)	24 ก.พ. 45 (20.50 น.)	2 มี.ค. 45 (20.50 น.)
กลุ่มที่ 3 และ 4		20 ก.พ. 45	24 ก.พ. 45	25 ก.พ. 45	28 ก.พ. 45	6 มี.ค. 45
ส่งช่อม E-mail ที่มีปัญหา กลุ่มละ 2 คน		(21.00 น.)	(9.00 น.)	(9.00 น.)	(9.00 น.)	(20.50 น.)
กลุ่มที่ 4		28 ก.พ. 45	3 มี.ค. 45	4 มี.ค. 45	7 มี.ค. 45	13 มี.ค. 45
ส่งช่อม E-mail ที่ได้รับซ้ำ จำนวน 1 คน		(11.00 น.)	(23.00 น.)	(23.00 น.)	(23.00 น.)	(23.00 น.)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์อัตราการตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. นับจำนวนการตอบกลับแบบสอบถามในระยะเวลาตอบกลับ 1 วัน, 4 วัน และ 10 วัน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. ทดสอบสมมติฐานความเท่ากันของการตอบกลับแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ตทั้ง 4 กลุ่ม ใน 3 ระยะเวลาตอบกลับ โดยใช้สถิติทดสอบสัดส่วนด้วยไคสแควร์ (chi-square test of homogeneity of proportions) (อ้างถึงใน ดิเรก ศรีสุโข, 2530: 38-51)

$$\chi^2 = \sum \frac{O^2}{E} - N$$

- เมื่อ
- O หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามกลับ
 - E หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามที่คาดหวัง
 - N หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. ใช้การทดสอบ Multiple Comparison ทดสอบสัดส่วนการตอบกลับระหว่างกลุ่มว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ (อ้างถึงใน ดิเรก ศรีสุโข, 2530: 38-51; Maracuillo and McSweeney, 1997: 141-145; Glass and Hopkin, 1984: 452-456)

$$\Psi = c_1\pi_1 + c_2\pi_2 + \dots + c_j\pi_j \quad \text{โดยที่} \quad \sum_j c_j = 0$$

หรือ
$$\hat{\Psi} = a_1\hat{p}_1 + a_2\hat{p}_2 + \dots + a_k\hat{p}_k = \sum_{k=1}^K a_k\hat{p}_k$$

$$a_1 + a_2 + \dots + a_k = \sum_{k=1}^K a_k = 0$$

$$SE_{\hat{\Psi}}^2 = \sum_k^{K-1} a_k^2 \frac{\hat{p}_k \hat{q}_k}{n_k}$$

$$\hat{q}_k = 1 - \hat{p}_k$$

ค่า $\hat{\Psi}$ และค่า $SE_{\hat{\Psi}}$ เป็นค่าสถิติพื้นฐานที่นำมาหาค่าสถิติเพื่อใช้ทดสอบ

$$H_0 : \Psi_i = 0$$

$$Z = \frac{\hat{\Psi}_i}{\sqrt{SE_{\hat{\Psi}_i}^2}}$$

เมื่อ $\hat{\Psi}_i$ คือ การเปรียบเทียบคู่ที่ i

$SE_{\hat{\Psi}_i}^2$ คือ ผลบวกของ $\frac{\hat{p}\hat{q}}{n}$ ของกลุ่มที่เปรียบเทียบ

โดยที่ \hat{p} คือ สัดส่วนของการตอบกลับแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ต

\hat{q} คือ สัดส่วนของการไม่ตอบแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ต

n คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบ

และเพื่อความคุม ให้ $\alpha = .05$ ดังนั้น จึงใช้ค่าวิกฤตในการตัดสินใจทดสอบแต่ละคู่ด้วยเกณฑ์ของ Marascuilo's $\sqrt{\chi_{k-1}^2}$

เมื่อ k คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง